

Pest- gedragsprotocol

Extralent

*Basisschool voor
hoogbegaafde kinderen*

Augustus 2018

Schoolgegevens	Bs. Extralent
Adres	Vossenerlaan 57, 5924 AC Blerick
E-mail	info@extralent.kerobei.nl
Stichting	Kerobei

Inhoudsopgave

1. Doelstelling van het beleid.	3.
2. Voorwaarden voor beleid.	4.
3. Activiteiten in het kader van preventie.	4.
3.1 Hoe werken we daar in en buiten de groep aan?	
3.2 Aanbod in lessen.	
3.3 Preventie digitaal pesten.	
3.4 Communicatie.	
4. Wat wordt er onder pesten verstaan?	8.
5. Signalen	
6. Als er dan toch gepest wordt.	10.
6.1 De gepeste ondersteuning geven.	
6.2 De pester stoppen.	
6.3 Meelopers aanspreken.	
6.4 Dossier aanleggen.	
7. Als het pesten door blijft gaan.	11.
7.1 Hulp aan het gepeste kind.	
7.2 Aanpak van het gedrag van de pester.	
7.3 Aanpak van de meelopers.	
7.4 Stamgroepsleiders (team).	
7.5 Ouders/ verzorgers.	
7.6 De zwijgende middengroep.	
8. Sanctiebeleid.	13.
9. Adviezen aan de ouders.	16.
9.1 Ouders van gepeste kinderen.	
9.2 Ouders van pesters.	
9.3 Alle andere ouders.	
9.4 Vertrouwenspersoon / klachtenregeling	

1. Doelstelling van het beleid

Uitgangspunt is dat elk kind uniek is en dus verschilt van andere kinderen. Onze school gaat uit van verschillen. Maar daar blijft het niet bij. We zien het als uitdaging zoveel mogelijk aan het specifieke van elk kind tegemoet te komen.

Een veilige en stimulerende omgeving is voorwaardelijk om kinderen onderwijsinhoudelijk en sociaal-emotioneel maximaal uit te kunnen dagen en prikkelen. Omdat pestgedrag / ongewenst gedrag een veilig schoolklimaat tegenwerkt, beperkt het de optimale ontwikkeling van de kinderen.

Daarom bestempelen we pestgedrag / ongewenst gedrag als zeer schadelijk voor de ontwikkeling van de kinderen.

Dit gedragsprotocol beoogt dan ook pestgedrag / ongewenst gedrag preventief en waar nodig curatief aan te pakken.

1. Pesten is een groot probleem en moet als zodanig worden erkend door alle betrokken partijen:

- Gepeste kinderen;
- Pesters;
- Meelopers;
- De zwijgende middengroep;
- Team;
- Ouders/verzorgers.

2. Onze school heeft de inspanningsverplichting pestgedrag / ongewenst gedrag te voorkomen en indien nodig aan te pakken. Alleen daardoor kan er een veilig pedagogisch klimaat bestaan.

3. Als er gepest wordt, hebben leerkrachten en ouders de plicht dat te signaleren, te erkennen en er duidelijk stelling tegen te nemen.

4. Om adequaat in te kunnen grijpen op een pestprobleem of ongewenst gedrag, is een goede samenwerking tussen ouders, leerkrachten en kinderen noodzakelijk. De manier waarop deze samenwerking vorm krijgt, is vastgelegd in dit gedragsprotocol.

5. Bestuur, directie en MR/deelraad (namens ouders en team) verbinden zich aan het volgende:

- We zetten volop in op het preventief / voorkomen van pestgedrag / ongewenst gedrag.
- We pakken pesten aan door te werken met de zes betrokken partijen,
- We maken leerlingen bewust van het bestaan én de zwaarte van pestgedrag door het item pesten een vaste plek te geven in ons onderwijs,
- We formuleren een praktisch, concreet en toegankelijk gedragsprotocol voor alle betrokkenen, stellen het vast en hanteren het ook daadwerkelijk.
- We evalueren het gedragsprotocol jaarlijks en stellen het waar nodig bij.
- Om tot een goede borging te komen, komt het gedragsprotocol jaarlijks als

vergaderonderwerp op de agenda.

2. Voorwaarden voor beleid:

Om pestgedrag te kunnen voorkomen en/of aanpakken voldoen we aan de volgende voorwaarden:

- Bs. Extralent wil pesten en ongewenst gedrag voorkomen. We zijn preventief bezig (zie punt 3).
- Leerlingen, leerkrachten, niet onderwijzend personeel en ouders zien pesten en ongewenst gedrag als een probleem. Het pesten gebeurt meestal stiekem en buiten het gezichtsveld van leerkrachten. Het is belangrijk dat het door ouders, leerlingen en anders betrokkenen zo spoedig mogelijk gemeld wordt bij de leerkracht, zodat er aan gewerkt kan worden.
- De leerkrachten kunnen pesten signaleren. De leerkrachten nemen naar aanleiding daarvan ook duidelijk stelling.
- Op Bs. Extralent praten we niet alleen over pesten, maar passen ook afspraken en omgangsregels toe in concreet gedrag en in concrete situaties. Op deze wijze wordt kennis omgezet in een vaardigheid om positief met elkaar om te kunnen gaan.
- In de houding van alle medewerkers lezen kinderen af, dat er respect is voor elkaar en voor alle kinderen op Bs. Extralent. Wij laten in ons gedrag duidelijk zien wat wordt verstaan onder een veilige school.

3. Activiteiten in het kader van preventie.

Met interactie, instructie en klassenmanagement scheppen we de voorwaarden voor een pedagogisch klimaat waarbinnen elk kind tot zijn recht komt. Als we daar stap voor stap verbeteringen in aanbrengen, werken we ook aan veiligheid.

3.1 Hoe werken we daar in en buiten de groep aan?

- We gaan uit van positieve bekrachtiging in onze gesprekken met kinderen.
- We betrekken de leerlingen bij de les, moedigen ze aan, we helpen, we geven ze het gevoel dat ze fouten mogen maken en dat je fouten kunt herstellen.
- We zijn positief in onze gesprekken met leerlingen.
- We betrekken de leerlingen bij de les, moedigen ze aan tot goed werken, we helpen en we geven ze het gevoel dat ze fouten mogen maken en dat je fouten kunt herstellen.
- We houden rekening met de verschillen tussen leerlingen en passen ons aanbod daar op aan.
- We organiseren het werk zodanig dat er sprake is van goed samen leren, samen spelen en samen werken.
- We bespreken aan het begin en halverwege het schooljaar de schoolafspraken en regels en stellen samen met de kinderen de klasseregels vast.
- Er is surveillance in de kleine en grote pauze.

3.2 Aanbod in lessen:

• Bs. Extralent werkt met de vreedzame school. Dit programma bevat lessen voor de sociale en emotionele competentie in de basisschool. Op deze manier spreekt iedereen dezelfde taal. Dit heeft vooral bij het buitenspel voordelen.

Pedagogische visie van de vreedzame school:

De Vreedzame School wil kinderen opvoeden tot verantwoordelijke en actieve leden van de gemeenschap. Daartoe beschouwen we de klas en de school als oefenplaats. Kinderen leren dat zij deel uitmaken van de gemeenschap die de klas en school vormt en leren daar een bijdrage aan te leveren. Ze leren oog en oor te hebben voor anderen, zich verantwoordelijk te voelen voor het algemeen belang: initiatiefrijk, zorgzaam en betrokken.

Uitgangspunten

In de pedagogische visie van De Vreedzame School staat een aantal uitgangspunten centraal:

- het constructief oplossen van conflicten met behulp van mediatie
- het creëren van een positieve sociale en morele norm
- het bevorderen van sociale verbondenheid en gemeenschapszin.

Centraal thema: conflictoplossing

In een situatie waar mensen of kinderen bij elkaar zijn, zullen er altijd conflicten (belangentegenstellingen of meningsverschillen) zijn. Het is zinvol om te leren hoe je kunt voorkomen dat er conflicten ontstaan en dat conflicten ontaarden in ruzie. En hoe je, als een conflict toch in ruzie is ontaard, kan werken aan een constructieve oplossing. Daarbij is de rol van de leerlingen cruciaal. Zij leren, naast de vaardigheden om conflicten constructief op te lossen, ook de verantwoordelijkheid te dragen om dat zelfstandig, zonder hulp van volwassenen, te doen. Voor hun eigen conflicten, maar ook voor conflicten van anderen. Alle leerlingen leren te bemiddelen (mediëren) bij de conflicten van klasgenoten.

Sociale verbondenheid en gemeenschapszin

Uit onderzoek blijkt dat problemen bij jongeren veel minder voorkomen wanneer ze opgroeien in een omgeving met sociale verbondenheid: een omgeving waarin zij zich welkom, gerespecteerd en niet gediscrimineerd voelen, waarin ze merken dat er positieve verwachtingen over hen bestaan en waarin ze ondervinden dat ze 'ertoe doen'. Kinderen hebben het nodig om nodig te zijn.

Natuurlijk zijn er in een omgeving waar kinderen in verkeren regels nodig, maar de sleutel voor een positief klimaat ligt meer in het samen creëren van een cultuur, dan in het bedenken van allerlei regels en codes waar kinderen zich aan dienen te houden. Kinderen moeten het gevoel hebben verantwoordelijk te zijn voor die cultuur, moeten de boodschap krijgen dat ze erbij horen, en dat ze nodig zijn.

Om zo'n verbindende omgeving te bewerkstelligen probeert De Vreedzame School de cultuur van de omgeving waar het kind in verkeert (klas, school) te beïnvloeden. We willen

dat die omgeving als een leefgemeenschap wordt gezien, als een oefenplaats voor sociale competentie en actief burgerschap.

De volgende sociaal-emotionele vaardigheden komen in het programma aan bod:

- Inzicht in het effect van je eigen gedrag op anderen.
- Inlevingsvermogen: jezelf kunnen en willen verplaatsen in anderen
- Rekening houden met anderen; de ander serieus nemen.
- Herkennen van gevoelens.
- Omgaan met gevoelens.
- Controle over jezelf; een rem op hinderlijk impulsief gedrag.
- Conflicten oplossen door win-win situaties.
- Meedenken hoe sommige dingen in de klas geregeld worden.
- Zelfvertrouwen/ positief zelfbeeld versterken.

• De sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen wordt gevolgd in het leerlingvolgsysteem Zien!.

3.3 Preventie digitaal pesten: tips voor kinderen

In de middenbouw wordt aandacht gegeven aan het digitaal pesten. Dit wordt bv. gedaan d.m.v. het lespakket 'diploma veilig internet van kennisnet'.

Dit zijn tips die we de kinderen geven:

- Geef nooit je adres en/en (mobiele) telefoonnummer, maar ook foto's van jezelf of je familie aan onbekenden.
- Geef nooit zomaar je password, pincode of paspoortnummer aan instellingen of personen die je via internet kent.
- Vraag je ouders om toestemming als op internet gevraagd wordt een registratieformulier in te vullen.
- Laat geen onbekenden toe in je contactenlijst.
- Bedenk dat je op internet nooit zeker weet met wie je te maken hebt.
- Maak geen afspraakjes tenzij je weet wie het is.
- Je anders voordoen dan je bent kan geinig zijn, maar ook gevaarlijk. Ook degene met wie je chat kan anders zijn dan hoe hij of zij zich voordoet. Dat anders voordoen kan leuk zijn, maar jij bepaalt (of de ander met wie je aan het chatten bent) wanneer het genoeg is.
- Let op wat je doet voor een webcam. Laat je niks wijsmaken. Als jouw foto's of filmpjes voor altijd over het internet zwerven krijg je spijt en kun je het niet meer terugdraaien.
- Wees voorzichtig met het openen van bestanden die aan een e-mail zijn gehecht. In deze bijlagen kunnen virussen zitten, die je computer kapot kunnen maken. Wees extra voorzichtig als je de afzender van de e-mail niet kent! Niet openen dus.
- Als je iets ziet dat je naar vindt, klik het dan weg. Je hoeft er toch verder niet naar te kijken?
- Meld vervelende sites bij de volgende meldpunten: **meldpunt.nl** (als je iets ziet op internet wat discrimineert) **meldpunt.org** (als je kinderporno tegenkomt, bijvoorbeeld in spam).
- Ga zelf niet schelden via mail of chat. Woorden komen harder aan als je ze leest en je kunt niet zien hoe de ander reageert.

3.4 Communicatie:

- Leerkrachten vinden het op schoolinfo onder de map *school-protocollen*.
- Ouders kunnen de regels/afspraken elk jaar vinden op de website.

4. Wat wordt er onder pesten verstaan?

Het verschijnsel pesten is een zondebokfenomeen, dat inhoudt, dat leden van een groep om een bepaalde reden een soortgenoot mishandelen. Pesten kent duidelijk andere kenmerken dan plagen. Uit een plaagsituatie kan echter heel gemakkelijk een pestsituatie voortvloeien.

Als we het over pesten hebben, denken we aan zaken als:

- Alles wat inbreuk doet op het gevoel van veiligheid.
- Buitengesloten of genegeerd worden (doen alsof je niet bestaat).
- Uitgescholden worden.
- Bedreigd worden.
- Door een groepje kinderen met of zonder reden in elkaar geslagen worden.

(N.B. De laatste twee genoemde voorbeelden hebben betrekking op strafbare handelingen; in deze gevallen wordt er onmiddellijk contact opgenomen met ouders van beide partijen)

Een duidelijk overzicht van de kenmerken van PLAGEN en PESTEN, en de gevolgen van dit gedrag vormt een basis voor het signaleren van pestgedrag:

Pesten en plagen, waar zit het verschil?

Plagen	Pesten
Is onschuldig, en gebeurt onbezonnen en spontaan. Gaat soms gepaard met humor.	Gebeurt berekenend (men weet meestal vooraf goed, wie, hoe en wanneer men gaat pesten). Men wil bewust iemand kwetsen of kleineren.
Is van korte duur, of gebeurt slechts tijdelijk.	Is duurzaam: het gebeurt herhaaldelijk, systematisch en langdurig. Stopt niet vanzelf en na korte tijd.
Speelt zich af tussen 'gelijken' ('Twee honden vechten om hetzelfde been').	Ongelijke strijd. De onmachtsgevoelens van de gepeste staan tegenover de machtsgevoelens van de pestkop.
Is meestal te verdragen, of zelfs leuk maar kan ook kwetsend of agressief zijn.	De pestkop heeft geen positieve bedoelingen en wil pijn doen, vernielen of kwetsen.
Meestal één tegen één.	Meestal een groep (pestkop en meelopers) tegenover één geïsoleerd slachtoffer.
Wie wie plaagt, ligt niet vast. De tegenpartijen wisselen keer op keer.	Er bestaat een neiging tot een vaste structuur. De pestkoppen zijn meestal dezelfde, net zoals de slachtoffers (mogelijk wisselend door

	omstandigheden).
Gevolgen	Gevolgen
'Schaafwond' of korte draaglijke pijn (hoort bij het spel). Wordt soms ook als prettig ervaren ('Plagen is kusjes vragen').	Indien niet tijdig wordt ingegrepen, kunnen de gevolgen (zowel lichamelijk als psychisch) heel pijnlijk en ingewikkeld zijn en ook lang naslepen.
De vroegere relaties worden vlug weer hersteld. De ruzie of het conflict wordt spoedig bijgelegd.	Het is niet gemakkelijk om tot betere relaties te komen. Het herstel verloopt heel moeizaam.
Men blijft opgenomen in de groep.	Isolement en grote eenzaamheid bij het gekwetste kind. Aan de basisbehoefte om 'Bij de groep te horen' wordt niet voldaan.
De groep lijdt er niet echt onder.	De groep lijdt onder een dreigend en onveilig klimaat. Iedereen is angstig, en men wantrouwt elkaar. Er is daardoor weinig openheid en spontaniteit. Er zijn weinig of geen echte vrienden binnen de groep.

Als we het over digitaal pesten hebben, denken we aan:

- Iemand een gemene e-mail of sms sturen.
- Iemand uitschelden of belachelijk maken per e-mail, op Facebook, in een chatbox of per app/sms.
- Iemand een dreigmailtje of dreig sms sturen.
- Foto's van iemand anders op internet zetten.
- Iemand opzettelijk een virus versturen.

5. Signalen

Vaak kunnen door middel van een goede observatie al bepaalde signalen van pestgedrag worden opgevangen. Door het goed observeren van kinderen in de verschillende onderwijsleersituaties en spelsituaties kunnen peestsituaties al in een vroeg stadium worden gesignaleerd en kan op gepaste wijze worden ingegrepen.

Signalen bij de gepeste:

- Het kind maakt zich het liefst onzichtbaar. Zelfs zonder zichtbare aanleiding gedraagt het zich als een geslagen hondje. Het is vaak verdrietig of neerslachtig, of heeft onverwachte stemmingswisselingen met driftbuien.
- In sommige gevallen is het onhandelbaar, agressief of overspannen.
- Het staat dikwijls alleen op de speelplaats; er komen geen vriendjes thuis om te spelen en het wordt ook niet uitgenodigd om te komen spelen, of te komen op feestjes en logeerpartijen.
- Het kind zoekt het veilige gezelschap van de leerkracht of de leider.
- Als er groepjes worden gekozen, wordt het kind als laatste gekozen, of het blijft over.
- De schoolresultaten worden opeens veel slechter.

- Het kind is vaak afwezig, letterlijk of figuurlijk. Het vlucht weg in de fantasie en zorgt ervoor dat het zo nipt mogelijk op tijd op school komt, en is meteen na de bel weer weg. Op zondagavond of voor het kind naar een club moet, is het bijzonder gestrest, en zoekt redenen om niet naar school of naar de club te moeten.

Signalen bij de pestkop:

- Zijn vriendjes zijn volgzame meelopers, die wachten op instructies van de pestkop.
- Het kind vindt het moeilijk om samen te spelen of samen te werken, omdat het altijd de baas wil zijn.
- Het verdraagt het slecht om afhankelijk te zijn van het toeval, of van de bekwaamheid of onbekwaamheid van anderen.
- Het kind verdraagt geen kritiek en wordt boos als zijn positieve beeld van zichzelf ter discussie wordt gesteld, al is het ook maar door een grapje.
- Zijn vriendjes zijn gelijkgezinden. Ze spreken vaak negatief of kleinerend over bepaalde kinderen. Wie niet bij de groep hoort, is een zwakkeling of zelfs een vijand. Ze kiezen agressieve idolen uit sport, muziek of film.
- De pestkop is regelmatig brutaal tegenover een zwakker gezinslid. Dit kan ook een ouder zijn.
- De pestkop kan zich moeilijk inleven in de gevoelens van anderen en heeft weinig of geen schuldgevoelens.
- Het kind kan moeilijk grenzen aanvaarden die door anderen worden opgelegd en verdraagt geen kritiek.
- Je krijgt de indruk, dat het kind een dubbelleven leidt: thuis of tegenover de leraar is het volgzzaam en braaf, maar je hoort klachten over het kind in onbewaakte momenten.

6. Als er dan toch gepest wordt (curatieve aanpak)

Het kan natuurlijk voorkomen dat er ondanks alle maatregelen in de preventieve sfeer, nog gepest wordt. Pesten gebeurt meestal stiekem en buiten het gezichtsveld van leerkracht. Het is belangrijk dat het gemeld wordt door ouders, leerlingen of anders betrokkenen bij de leerkracht. Als gezien wordt door observaties, of door onderzoek bij vermoeden of horen bevestigd wordt dat er gepest wordt, dan gaan we over tot de volgende aanpak:

6.1 De gepeste ondersteuning geven

- De gepeste serieus nemen.
- Medeleven tonen, luisteren en vragen: hoe en door wie wordt gepest.
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor, tijdens en na het pesten.
- Het kind laten inzien waarom een kind pest.
- Aangeven dat je actie gaat ondernemen en wat het kind kan verwachten.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.

6.2 De pester stoppen

- In gesprek aangeven dat je het gedrag afkeurt. Zoeken naar de reden van het pesten.

- Aangeven dat je verwacht dat de pester zich houdt aan de afspraken en omgangsregels zoals die bekend zijn. Ingaan op eventuele sancties bij herhaling van het getoonde gedrag.
- Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses laten aanbieden.
- Tenslotte afspraken maken over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het eind van iedere week in een kort gesprek aan de orde. Waardeer nadrukkelijk positief gedrag.

6.3 Meelopers aanspreken

- De meeloper zien wij als een passieve pester.
- Hij is medeplichtig. Blijft op afstand, doet niets om het pesten te stoppen.
- Hij neemt het niet op voor het slachtoffer.
- Hij lacht mee met de pester omdat hij bang is om zelf gepest te worden.

Deze dingen worden bespreekbaar gemaakt in de groep. Informatie over pestgedrag valt niet onder “klikken”, wel onder je betrokken voelen en je verantwoordelijkheid nemen. De groep moet dit duidelijk ervaren.

6.4 Dossier aanleggen

- De leerkracht maakt een verslag in Parnassys over de betreffende situatie en de gevolgde aanpak.
- Ouders/verzorgers van de pester en de gepeste worden bij de eerste signalen van pestgedrag direct op de hoogte gebracht van de feiten.

7. Als het pesten door blijft gaan

Als het pesten doorgaat gaan we activiteiten ondernemen waarbij alle vijf betrokken partijen: de gepeste, de pester, de meelopers, de leerkrachten en de ouder(s) aandacht krijgen. Daarnaast is er altijd een zwijgende middengroep die men ook niet mag vergeten.

7.1 Hulp aan het gepeste kind

- Adviezen: probeer bespreekbaar te maken waarom het kind gepest wordt.
- Evt. een sociale vaardigheidstraining aanvragen bij een externe instantie door leerkracht in overleg met ouders.
- Gesprekken met ouders evt. samen met een directielid.
- Alle afspraken en gesprekken vastleggen in Parnassys.

7.2 Aanpak van het gedrag van de pester (voor uitgebreid schema, lees hst. 8).

- Incorrect gedrag laten benoemen (gevolg-oorzaak), omgangsregels aanhalen.
- Ouders worden op de hoogte gebracht van dit gesprek.
- Alle afspraken en gesprekken vastleggen in Parnassys.
- Onderzoeken wat de reden voor het pestgedrag kan zijn:
 - Zelf gepest zijn.
 - Kind reageert zich af door problemen die spelen in de thuissituatie.

- Ouders/verzorgers corrigeren gedrag niet.
- Weinig aandacht van de ouders.
- Belemmeringen/ stoornissen in de sociaal-emotionele of morele ontwikkeling bij kinderen.
- Kind kan niet goed meekomen op school.
- Slecht voorbeeld van ouders, oudere broers/ zussen of andere volwassenen.
- Blootstelling aan geweld via TV of computerspelletjes.

7.3 Aanpak van de meelopers

- Maken van duidelijke afspraken via gesprekken.
- Vragen waarom hij/zij niet opgetreden heeft of geen melding heeft gemaakt.
- Eventueel bestraffend gesprek omdat hij of zij geen veiligheid heeft geboden.
- Bij herhaald gedrag contact met ouders/verzorgers en een aantekening in Parnassys.

7.4 Leerkrachten (team)

- De leerkrachten geven de gemaakte afspraken door aan de rest van het team, zodat er een collectieve controle is op de afspraken.
- De leerkracht moet informatie hebben over achtergrond, signalen, gevolgen, oorzaken en aanpak.
- De leerkrachten vervullen een voorbeeldfunctie binnen de school voor de kinderen. Zij dragen de normen en waarden zelf uit.
- De leerkrachten nemen elke pestmelding serieus zonder deze te vergoelijken. Elke pestmelding wordt geregistreerd in Parnassys.
- Als leerkrachten het probleem niet willen of kunnen zien, wenden ouders of het kind zich in eerste instantie tot de directie. Mocht deze niet ontvankelijk zijn is de inschakeling van een schoolcontactpersoon mogelijk.

7.5 Ouders/ Verzorgers

Ouders worden geïnformeerd en betrokken bij de activiteiten om het pesten te stoppen.

- Van ouders wordt verwacht dat ze openstaan voor feedback van het schoolteam over geconstateerde pestgedragingen van hun kind(eren). Pesten gebeurt immers vaak ook buiten het zicht van de ouders om.
- Van ouders wordt ook verwacht dat ze in gezamenlijkheid met de leerkracht één lijn trekken om pestgedrag te stoppen.
- Als ouders het probleem niet willen of kunnen zien, wenden de leerkrachten zich in eerste instantie tot de directie, zodat deze het gesprek met de ouders kan aangaan. Deze kan eventuele sancties voor verwijdering en schorsing toelichten.

7.6 De zwijgende middengroep

Deze groep kinderen heeft baat bij hulp in de vorm van het mobiliseren van deze groep. Er wordt hierbij een beroep gedaan op het rechtvaardigheidsgevoel van deze kinderen. Ze zijn op basis hiervan best bereid zich sterk te maken tegen pesten op school. Het heeft absoluut zin om daadwerkelijk op te staan tegen het pesten. Zodra andere kinderen het gepeste kind te hulp komen of tegen de pesters zeggen dat ze moeten ophouden, kan de situatie aanzienlijk veranderen. Het pesten wordt dan al direct minder vanzelfsprekend en draagt

bovendien grotere risico's met zich mee. De situatie voor met name meelopers verandert door het ongewenste karakter van het vertoonde pestgedrag. Het wordt duidelijk dat het geen groepsnorm is om mee te gaan in het pestgedrag. Meelopers horen graag bij de norm en de grote groep en zijn niet bereid en ook niet in staat om grote risico's te lopen waarvan ze de gevolgen niet kunnen overzien, dit in tegenstelling tot de ervaren pester. Kinderen die pestgedrag signaleren en dit bij de leerkracht aangeven vervullen dus een belangrijke rol.

8. Sanctiebeleid

Het blijft lastig alles over één kam te scheren. Eenduidigheid maakt de situatie voorspelbaar maar houdt geen rekening met de kindverschillen.

Het hierna volgend sanctiebeleid kan daarom gewijzigd worden.

8.1 Pestgedrag:

Gedrag	Sanctie	Door wie
Enmalig geconstateerd pestgedrag	Gesprek over omgangsregels. Ouders worden op de hoogte gebracht van dit gesprek. Noteren in Parnassys. Sanctie bepalen.	Leerkracht
Pesten blijft doorgaan	Gesprek met directie, kind en ouders. Ook de oorzaken verkennen van dit gedrag. Verzoeken om in gezamenlijkheid met de leerkracht één lijn te trekken om pestgedrag te stoppen. Benoemen van incorrect gedrag (oorzaak – gevolg). Opnieuw wijzen op de omgangsregels. Een time out geven (indien nodig), even buiten de kring of het lokaal. Straffen (door MT te bepalen). Noteren in Parnassys + melding bestuur.	Leerkracht + MT-lid.
Pesten blijft toch doorgaan	Gesprek met directie, kind en ouders. Opnieuw straffen (door MT te bepalen). Ev. een sociale vaardigheidstraining	Leerkracht met directielid Ouders, verzorgers

	aanvragen door de leerkracht in overleg met de ouders, intern begeleider en externe instanties. Er wordt een schriftelijke "hoe-verder" afspraak gemaakt. Er wordt aangegeven wat er van de pester wordt verwacht en wat er zal gebeuren als hij verder pest. Deze afspraken worden schriftelijk vastgelegd (contract) en ondertekend door de leerling, zijn of haar ouders, de leerkracht en de directie. Deze afspraken komen wederom in Parnassys + melding bestuur.	
Negatief gedrag blijft gehandhaafd. Geen verbetering merkbaar.	Schorsing/ verwijdering	Directeur in overleg met het schoolbestuur, Stichting Kerobei

8.2 Ongewenst gedrag:

Sommige van onze leerlingen kunnen door hun persoonlijkheidsontwikkeling en/of omgevingsvariabelen in conflict komen met medewerkers en/of leerlingen binnen een school van Kerobei. Het gaat hierbij vooral om leerlingen:

- met een conflictgerichte, dominante karakterstijl;
- weinig gevoelig voor autoriteit en gevoelig voor de groepsinvloed (te kijk staan);
- die in sociaal opzicht angstig zijn, weinig assertief, die uiteindelijk zouden kunnen uitbarsten in woede zonder enige vorm van controle bij zichzelf;
- die niet door henzelf te beheersen driftbuien krijgen, grillig en onvoorspelbaar, zonder invoelbare relatie met actuele omgevingsfactoren;
- die uitzonderlijk, niet te tolereren gedrag laten zien en woordgebruik laten horen.

Indien er een conflict ontstaat is het handelen van een medewerker gebaseerd op:

- het voorkomen of oplossen van het conflict via in eerste instantie een gesprek;
- het beschermen van een betreffende leerling tegen zichzelf of andere leerlingen;
- het waarborgen van professionaliteit en zelfbeheersing waardoor de (werk)relatie van leerling en ouder daarbij niet in het geding komt.

Algemene afspraken:

Indien een leerling absoluut niet luistert wordt er volgens de onderstaande regels gehandeld:

- a. De opdracht wordt luid en duidelijk herhaald met de naam van de leerling.

b. Nogmaals herhalen, nu met toevoeging dat na de volgende waarschuwing de leerling wordt vastgepakt aan de polsen.

c. Melden dat het twee maal gevraagd is en dat de leerling nu wordt vastgepakt aan de polsen, waarbij je de nogmaals de vraag stelt.

Levert dit nog geen voldoende reactie van de leerling op, dan worden de polsen vastgepakt en wordt de leerling naar een plaats buiten de groep gebracht. Indien mogelijk dient dit te gebeuren in het bijzijn van een andere professional.

Bijzondere afspraken:

Indien de algemene afspraken niet het gewenste resultaat opleveren en tot extreem ongepast gedrag leidt zijn de volgende bijzondere afspraken van kracht:

1. Bij extreem ongepast gedrag is het van belang te zorgen dat je als volwassene z.s.m. ervoor zorgt dat je niet alleen blijft; zorg dat je minimaal met twee professionals bent.
2. Handel professioneel, vanuit een emotioneel zo neutraal mogelijke houding. Voorkom dat je je laat leiden door emoties, maar blijf duidelijk en vooral rustig.
3. Wanneer jezelf voelt te emotioneel te worden, trek je dan terug en laat verdere afhandeling aan een andere professional over.
4. Voorkom dat je als volwassene in een machtsstrijd terecht komt. Neem een leerling apart buiten de groep voor een gesprek. Blijf de situatie letterlijk en figuurlijk de baas door je neutrale houding en natuurlijk overwicht.
5. Accepteer geen brutaliteit, scheldwoorden, handtastelijkheden en onbehoorlijk gedrag t.o.v. volwassenen en medeleerlingen. Kom hier op een later tijdstip altijd op terug, waarbij je niet moet dreigen of schreeuwen.
6. Gebruik van fysieke aanpak is geoorloofd:
 - in uiterste noodzaak; b.v. bij dreigende beschadiging van anderen of het kind zelf
 - op adequate, correcte en respectvolle wijze
 - zonder slaan en pijn als gevolg
 - alleen in het bijzijn van een andere professional
 - door bewust lichamelijke handelingen vanuit bescherming en nooit vanuit de tegenaanval; om de situatie beheersbaar te houden.
7. Bij het verwijderen van een leerling vanuit een conflictsituatie blijft die leerling altijd onder toezicht van een professional. Daaronder valt het doorsturen naar een collega, of lid managementteam. Ook bij het verwijderen naar een afzonderlijke ruimte blijft toezicht noodzakelijk.
8. Leg de leerling uit wat je gaat doen en pak hem bij voorkeur bij de polsen. Lukt dit niet, vraag je aanwezige collega te helpen en schakel een lid van het managementteam in.

Bij plotseling onvoorspelbaar en ongecontroleerd agressief gedrag is het aan eenieder die dit ziet geoorloofd in te grijpen. Daarbij is vastpakken, vasthouden en eventueel neerleggen geoorloofd. Hier is het hebben van een vluchtweg voor de leerling, laten afkoelen en uitpraten naderhand noodzaak.

Bijzondere afspraken: afhandeling

Pestprotocol Extralent

1. De leerkracht beschrijft een voorval in Parnassys, incidentenregistratie
2. De surveillant geeft incidenten tijdens de pauzes door aan de groepsleerkracht en de surveillant noteert in Parnassys.
3. Bij de eerste keer extreem ongepast gedrag noteert de leerkracht dit in Parnassys en gaat in gesprek met de ouders. Het voorval dient bij de ouders gemeld te worden vóór de leerling thuis is.
4. Bij de tweede keer extreem ongepast gedrag noteert de leerkracht dit in Parnassys en gaat met de ouders en de directeur in gesprek. Tijdens dit gesprek wordt aan de ouders medegedeeld dat de leerling bij een volgende overtreding die dag niet meer op school kan zijn.
5. Bij de derde keer extreem ongepast gedrag noteert de leerkracht dit in Parnassys en de directeur verzoekt de ouders om het kind op te komen halen, waardoor het verder die dag niet meer op school kan zijn.
6. In uiterste gevallen kan besloten worden de leerling één of meerdere dagen te schorsen. Indien dit het geval is wordt CvB, Inspectie en Ambtenaar Leerplicht hiervan schriftelijk op de hoogte gebracht.
7. Ieder voorval wordt gemeld binnen de teamvergadering/bouwvergadering.
8. Ieder voorval wordt zo spoedig mogelijk binnen het managementteam en/of begeleidingscommissie met alle betrokkenen geëvalueerd op ieders handelen en eventuele vervolgstappen.
9. Bij zeer extreem gedrag volgt direct schorsing na gesprek tussen ouders, leerkracht en directie.

Volstrekte eenduidigheid in aanpak binnen school is niet mogelijk door verschillen in problematiek, leeftijd, omgevingsfactoren en de relationele graad met de aanwezige volwassene.

9. Adviezen aan de ouders

9.1 Ouders van gepeste kinderen

- Houd de communicatie met uw kind open, blij in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zogenaamde schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.
- Laat een kind nooit alleen met een computer, zorg dat u uw kind kunt zien als hij achter de computer zit.
- Praat geregeld met uw kinderen over wat ze online doen en met wie ze praten en toon interesse als uw kind iets wil vertellen of laten zien.
- Surf regelmatig samen met uw kind. Neem de tijd om te zien wat uw kind op het internet doet, wat zijn interesses zijn en leer zelf ook werken met de programma's die uw kind gebruikt. Maak duidelijke afspraken met uw kind over het internetgebruik zoals de tijd die online wordt doorgebracht.

- Help uw kind een nickname of e-mailadres te kiezen waaruit geen persoonlijke informatie kan worden afgeleid.
- Instrueer kinderen om geen persoonlijke gegevens aan onbekenden te geven.
- Maak uw kind duidelijk dat de virtuele wereld een schijnwereld is. Wat gepresenteerd wordt als echt kan een verzinsel zijn.
- Bij jonge kinderen is het nuttig om af en toe de “geschiedenis” van de browser te bekijken. Hier kunt u zien waar ze geweest zijn. Instrueer tieners dat de “geschiedenis” niet gewist mag worden.
- Zorg dat er een goede virusscanner op uw pc staat en ververs regelmatig de bijbehorende database van bekende virussen.

9.2 Ouders van pesters

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Benoem het goede gedrag van uw kind en corrigeer ongewenst gedrag.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van de school staat.

9.3 Alle andere ouders

- Neem ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.

9.4 Vertrouwenspersoon / klachtenregeling

In het kader van de klachtenregeling heeft het bestuur onafhankelijke vertrouwenspersonen aangesteld. Een vertrouwenspersoon gaat eerst na of door bemiddeling een oplossing kan worden aangereikt. De vertrouwenspersoon kan de klacht ook doorgeleiden naar de klachtencommissie. Deze klachtencommissie is door de bond van katholieke schoolbesturen in het leven geroepen.

Stichting Kerobei is aangesloten bij de commissie voor Zuid-Nederland. In deze commissie zitten personen, die ieder vanuit hun eigen discipline deskundig zijn. De klachtencommissie zal de klacht afhandelen zoals in de klachtenregeling staat beschreven.

De (interne)vertrouwenspersonen zijn:

Kelly Hanraets- Smits: kelly.smits@kerobei.nl

Hans Gooren: hans.gooren@kerobei.nl

Nina Keulen: nina.keulen@kerobei.nl

Dhr. B.J.M. Woltering T 06- 53840383 benwoltering@ziggo.nl

GGD Limburg-Noord T 088-1191307 m.klaassen@vrln.nl

Informatie over de landelijke klachtencommissie: <http://www.onderwijsgeschillen.nl/>